

H. Rossier

Beschouwing over

**HET BOEK VAN DE
PROFEET HAGGAI**

Revisie 2006

INHOUD

Inleiding.....	3
Voorgeschiedenis	3
Toepassingen voor onze tijd.....	5
Het altaar en de tafel van de Heer.....	7
Opwekking om de Tempel te herbouwen	10
Egoïsme en wereldsgezindheid.....	10
Bedenkt wat u wedervaren is.....	11
Het bouwen van het huis van God.....	14
Bij God is hulp en kracht.....	14
Nieuwe zegeningen en hoop	16
Heiliging en reiniging	19
Praktische heiligheid.....	19
Onreinheid	20
Zegen na bekering.....	22
Een onbeweeglijk koninkrijk.....	22

INLEIDING

Voorgeschiedenis

De omstandigheden die de profetie van Haggai nodig maakten, voeren ons terug naar de laatste gebeurtenissen van het oude testament. Toen Israëls geestelijk verval het dieptepunt bereikt had, verklaarde God dit volk tot "Lo-Ammi" (niet mijn volk). Dit werd al aangekondigd door Hosea, die profeteerde in de dagen van Uzzia tot Hizkia (Hosea 1:9). Lange tijd daarna werden de tien stammen gevangen weggevoerd en nog later Juda en Benjamin. De vijand maakte Jeruzalem tot puinhopen en verwoestte de tempel. Vanaf dat moment bestond er *in de ogen der mensen* geen huis des Heren meer op aarde.

Aan het eind van de zeventigjarige ballingschap, aangekondigd door de profeet Jeremia (Jer. 25:11, 12; Dan. 9:2), werd Cyrus of Kores door de Here opgewekt om het volk weer naar Jeruzalem te laten terugkeren. Als gevolg van de oproep van de koning trok in 536 v. Chr. een overblijfsel van Juda en Benjamin onder leiding van Zerubbabel en Jozua, in totaal 49697 man, naar Jeruzalem *"om het huis van de Here te bouwen"* (Ezra 1:2, 3).

In de zevende maand richtte dit overblijfsel *het altaar* weer op zijn fundamenten op, offerde daarop brandoffers en herstelde zo openlijk het grote *getuigenis van hun betrekkingen met God* (Ezra 3:2, 3).

"In het tweede jaar na hun aankomst bij het huis Gods te Jeruzalem" legden zij het *fundament van de tempel* met vreugdebetoon, maar vermengd met geweën. De vijanden van Juda boden het volk van God hun hulp bij het werk aan. De leiders weigerden echter met hen samen te werken, maar de overigen van het volk werden bevreesd en verlieten het

bouwwerk. De onderbreking duurde zestien jaar, waarvan zes jaar alleen uit vrees voor de tegenstanders. De tien overige jaren lag het werk stil omdat Ahasveros bevolen had aan de herbouw niet verder te arbeiden. Dit verbod moet beschouwd worden als een tuchting van God over het overblijfsel wegens hun gebrek aan geloof.

In het tweede jaar van de regering van Darius, de koning van Perzië, verwekte de Here de profeten Haggai en Zacharia. Hun vermaningen en aansporingen hadden een gunstige uitwerking. Alles werd toen anders: het volk liet zich niet langer verontrusten door de stadhouders en hun ambtgenoten, of door hun tegenstand. Het werk werd hervat en na verloop van vier jaar was het grote gebouw voltooid.

Al die tijd ging het werk voorspoedig, niet als gevolg van het bevel van Darius, maar door "het profeteren van de profeet Haggai en van Zacharia" (Ezra 6:14). "Zij voltooiden de bouw volgens het gebod van de God van Israël", van wie de besluiten uitgaan van de machthebbers die over hen regeren.

Toen het huis in 515 v. Chr. gereed was, vierde het volk met blijdschap het pascha en het feest der ongezuurde broden (Ezra 6:19-22).

Hier eindigt het eerste deel van het boek Ezra, dat verband houdt met de profetie van Haggai. Het bevat dus drie belangrijke feiten:

1. de bouw van het altaar;
2. het leggen van de fundamenten van de tempel, en
3. na een tussenpoos van zestien jaar, de herbouw en voltooiing van het huis des Heren.

Toepassingen voor onze tijd

Deze episode uit Israëls geschiedenis heeft ook voor ons grote betekenis. *"Al deze dingen nu zijn hun overkomen tot voorbeelden, en zijn beschreven tot waarschuwing van ons, op wie de einden der eeuwen gekomen zijn"* (1 Kor. 10:11). De omstandigheden van het aardse volk (Israël) kunnen vergeleken worden met die van het hemelse volk (de gemeente). Echter met dit verschil, dat de feitelijke gebeurtenissen in Israëls historie voor ons gelovigen, een geestelijke les inhouden.

De geschiedenis van Israël heeft veel overeenkomst met die van de gemeente. Net als Israël is de gemeente door God gevormd en gesteld op de grondslag van verantwoordelijkheid. Maar evengoed als Israël is de gemeente in volkomen verval geraakt, omdat de mens daarin verkeerde en verderfelijke beginselen heeft ingevoerd. Waar is Israël heden te vinden? Waar de gemeente van God? Zeker, *in Gods ogen* blijft zij in haar eenheid voortbestaan, en het geloofsoog ziet haar eveneens zo. Even zeker zal Hij, die haar bouwmeester en bruidegom is, haar eens verheerlijkt aan Zichzelf voorstellen. Maar overgelaten aan eigen verantwoordelijkheid is zij in de ogen van de mensen slechts een armzalige puinhoop.¹

Nu het verval van de gemeente zo groot is, roept God in onze dagen, evenals in die van Ezra, een zwak overblijfsel op om zijn huis te herbouwen. Voor een jood was het huis van God de tempel, waarin het Hem behaagde zijn naam te doen wonen. Voor de gelovige is de gemeente een geestelijke tempel, opgebouwd uit levende stenen, en bestemd om *"een woonplaats van God in de Geest te zijn"* (Ef. 2:22).

¹ We spreken nu alleen van de gemeente als het huis van God, waarvan de bouw aan de verantwoordelijkheid van de mens is toevertrouwd. -Het Woord van God ziet de gemeente ook nog van andere gezichtspunten uit. Dit onderwerp roeren we nu niet aan.

Laten we er wel op letten dat het er voor het overblijfsel van Israël niet om ging een *tweede* huis te bouwen.

De roeping of opdracht voor het overblijfsel uit de christenheid is evenmin om een *nieuwe* gemeente op te richten. Velen hebben zich wat dit betreft vergist, en door onbekendheid met Gods gedachten en om te voldoen aan de wensen van het vlees, hebben zij geprobeerd een nieuw huis te bouwen. Hun werk betekent alleen een nieuwe puinhoop toevoegen bij de overige. De Heilige Geest wil dat we op onze hoede zijn voor een dergelijke dwaasheden. In de ogen van God is en blijft de gemeente één, zoals er voor Hem ook maar één tempel in Israël was. Er zal nooit een tweede zijn. Wat de tempel betreft vinden we dan ook uitdrukkingen als "*Zij begonnen te bouwen aan het huis van God, die in Jeruzalem woont*" (Ezra 5:2). Hoewel verwoest, zag God het nog altijd als zijn huis. "*Wij herbouwen het huis dat vele jaren geleden gebouwd werd*" (Ezra 5:11). Het nieuwe huis was hetzelfde als het oude. "*De koning van Babel... heeft dit huis verwoest... koning Kores gaf bevel dit huis Gods te herbouwen*" (Ezra 5:12, 13). Het weer herbouwde huis was hetzelfde als het verwoeste. En toen Haggai sprak over de toekomst, zei hij als de mond van de Here: "Ik zal *dit huis* met heerlijkheid vervullen", en: "*de toekomstige heerlijkheid van dit huis* zal groter zijn dan *de vorige*" (Hag. 2:8, 10). De profeet zei niet: de heerlijkheid van dit *laatste huis*.² Want al is de heerlijkheid verschillend, het blijft altijd hetzelfde huis in de ogen van God en van het geloof. Inderdaad waren er in het verleden meerdere tempels: de tempel van Salomo, die van Zerubbabel, die van Herodes.

In de toekomst zal er een tempel zijn waarin de antichrist domineert" en ten slotte de tempel die volgens Ezechiël in het duizendjarige rijk zal worden opgericht. God telt er echter geen vijf, maar één.

² De Statenvertaling heeft dit wel zo. Andere vertalingen, ook die van het N.B.G. hebben „De laatste heerlijkheid van dit huis”.

Het bouwen van Gods huis is voor ons dus niet het oprichten van een nieuw 'gebouw, maar het in tijden van verval opnieuw in het licht stellen van het huis Gods zoals *Hij* het had opgericht. Evenals vroeger is dat thans de taak van allen die, onderwezen door de Heilige Geest, opgewekt worden om de waarheid van de gemeente weer te herstellen te midden van het tegenwoordige verval. Zij hebben een praktisch getuigenis af te leggen van wat de gemeente behoort: te zijn. Zulk een herstel is niet mogelijk zonder gevoelens van diepe droefheid en ootmoed. Voor de weinigen uit Israël, die de fundamenten zagen van het te herbouwen huis, was de vreugde met bittere tranen gemengd, toen zij het geringe en armoedige resultaat van dat werk vergeleken met de rijkdom en volkomenheid van het eerste bouwwerk (Ezra 3:11-13).

Het altaar en de tafel van de Heer

Zij die niet weten wat de gemeente eigenlijk is, denken, dat deze herstelling in de middeleeuwen heeft plaatsgevonden tijdens de hervorming, en dat wat men de protestantse kerk noemt, daarvan de manifestatie is. Maar deze gedachte is ten enen male onjuist. Het kenmerk van de hervorming was, dat door het Woord van God de banden verbroken werden, waarmee Satan geprobeerd had de mensen te binden. Dat Woord bracht weer de grote waarheden van de persoonlijke behoudenis in het licht. Daarvoor kunnen we heel dankbaar zijn.

Anderzijds bewezen de Hervormers, door het stichten van vele kerken, dat zij onbekend waren met de waarheden die in Gods Woord ontvouwd zijn over zijn gemeente. In feite loochenden zij door hun praktijken wat de gemeente is in het oog van God.

De eerste daad van het overblijfsel van Israël was, zoals we al in het boek Ezra hebben gezien, het weer oprichten van en het vergaderen rondom het altaar. In onze tijd zien we dat

weinige getuigen, die God verwekt heeft om zijn huis te "herbouwen", samenkomen aan *de tafel des Heren*. Dit samenkomen van de gelovigen is schijnbaar van weinig betekenis, maar voor God betekent het alles.

Aan de tafel van de Heer verkondigen zijn verlost, dat zij een levende verbinding bezitten met God, die gegrond is op het werk van Christus. Aan deze tafel is alleen plaats voor hen die door het geloof in Christus deel hebben aan het heil. Daardoor wordt elke ongelovige op besliste wijze geweerd. Er is dus een scheiding van de wereld, om de gelovigen in eenheid samen te voegen. Van deze eenheid is de tafel des Heren het symbool (1 Kor. 10:16,17).

Een zwak overblijfsel van gelovigen verkondigt er de eenheid van het lichaam van Christus. Hun aantal doet er niet toe, want het gaat er om of het altaar herbouwd is.

Er zijn ongetwijfeld veel gelovigen die het avondmaal in alle oprechtheid viëren ter gedachtenis aan de dood van Christus. Helaas weten zij niet dat een ander kenmerk van het avondmaal is, dat het de kinderen Gods scheidt van de wereld en het zichtbaar teken is van de eenheid van het lichaam van Christus. Op deze waarheid wordt de nadruk gelegd in 1 Korinthe 10:14-22. Tegenover de vijand stond daar het altaar als een veilige plaats voor het geringe overblijfsel uit de wegvoering: "Zij richtten het altaar op zijn fundamenten op, *want* vrees voor de volken der landen was over hen gekomen" (Ezra 3:3).

Het samenkomen van Gods kinderen, rondom het zichtbare teken van de eenheid van de gemeente, kan Satan niet bevallen. Hij is echter niet in staat iets tegen hen te doen, zolang zij die eenheid handhaven. De vijand tracht dan ook altijd weer (en hij slaagt daarin maar al te goed) die eenheid te vernietigen door de schapen te verstrooien. De zegeningen die verbonden zijn met het vergaderen van de gelovigen aan de tafel des Heren blijven niet uit. Wanneer iemand zich onderwerpt aan de gehoorzaamheid aan het Woord van God,

en hij het onderwijs van de apostelen over het samenkomen van de gemeente aanvaardt, keert hij terug tot Christus; het enige fundament waarop de gemeente gebouwd kan worden.

Wanneer Christus erkend wordt als het enige middelpunt om wie wij ons vergaderen, duurt het niet lang of er doen zich moeilijkheden voor. Wat het geringe overblijfsel van Israël overkwam, is daarvan het bewijs. "Laat ons met u bouwen" zeiden de tegenstanders van Juda en Benjamin. Indien deze beide stammen daarin hadden toegestemd, zou dat de verloochening betekend hebben van die eenheid van Gods volk; die zojuist door het altaar en de fundamenten van de tempel weer in het licht gebracht was. God verhinderde dat dit voornemen slaagde. De zegen, die de getrouwen in hun eenheid als volk van God hadden gevonden, deed hen met verontwaardiging alle gemeenschappelijke actie met de wereld afwijzen: "Het gaat niet aan, dat gij met ons een huis voor onze God bouwt, want *wij alleen* willen voor de Here, de God van Israël, bouwen" (Ezra 4:3).

De list van de vijand was vrijdeld, maar hij gaf het niet op. Hij trachtte hen schrik aan te jagen, verwekte tegenstand en daarna vervolging tegen de getrouwen. Door allerlei redenen werden zo hun handen slap. Israël verloor ten slotte de belangstelling voor de bouw en liet het begonnen werk in de steek. Hoeveel ontrouw heeft zich ook in onze dagen niet voorgedaan! Op dit moment trad Haggai tussenbeide, door het overblijfsel te tonen wat de oorzaken waren, die er toe hadden geleid dat zij, na een krachtig en blij begin, het werk dat God hun had toevertrouwd niet voortzetten. Mochten ook wij in de profetie van Haggai de vermaningen en de bemoediging vinden, waaraan we in onze tijd zozeer behoefte hebben.

OPWEKKING OM DE TEMPEL TE HERBOUWEN

Hoofdstuk 1:1 - 2:1

Egoïsme en wereldsgezindheid

"Zo zegt de Here der heerscharen: Dit volk zegt: de tijd is nog niet gekomen, de tijd dat des Heren huis herbouwd worde" (vs. 2).

Hier zien we hoe het volk redeneerde op het moment dat Haggai gezonden werd. Wat voor nut had het werk, als het niet voltooid werd?

Helaas, hoe vaak hoort men dergelijke woorden onder de christenen uitspreken, zelfs onder hen, die met zoveel ijver begonnen zijn, maar daarna hun inspanning overbodig achten. Daarvoor is maar één motief: *moedeloosheid*, die gevoed wordt door vrees, en het gevoel van machteloosheid om weerstand te bieden tegen de hindernissen die de vijand ons in de weg legt. We mogen ons wel afvragen, of die moedeloosheid niet een smaad is voor de macht en trouw van onze God!

In de profetie van Haggai zien we echter dat de moedeloosheid maar een uitvlucht was. Daarachter schulde een beginsel, waarvan het overblijfsel nauwelijks enig vermoeden had, of de ernst kende: *egoïsme en wereldsgezindheid*: "Is het voor u de tijd om in uw weldoortimmerde huizen te wonen, terwijl dit huis verwoest ligt?" (vs. 4). Het volk van God vond zijn eigen zaken belangrijker dan de herbouw van het huis des Heren. Het richtte zich behaaglijk in, liet zich door weeldezucht in beslag nemen. Hun eigen huizen waren

beschoten met lambriseerwerk, terwijl de belangen van de tempel op de achtergrond werden geschoven.

De fundamenten zijn nauwelijks boven de grond, of - volgens onze natuurlijke neiging - we keren ons naar eigen huis en denken alleen maar aan de maatschappelijke voorspoed van onszelf en de onzen. We waren begonnen Hem te volgen, die geen plaats had waar Hij het hoofd kon neerleggen, maar spoedig behandelden wij Hem als een vreemdeling. We geven Hem nauwelijks een plaats te midden van hen die Hij heeft verlost en die Hij tot "zijn huis" gemaakt heeft. Het is inderdaad waar, dat de ijver van Gods huis ons niet, zoals Hem, heeft verslonden. Wij zijn gesteld op het comfort van onze "weldoortimmerde" huizen, ons verlagend tot het niveau van "hen die op de aarde wonen!"

Bedenkt wat u wedervaren is

Laten we nu aandacht schenken aan de woorden: "bedenkt wat u wedervaren is" (vs. 5). In deze korte profetie komt vijfmaal een dergelijke uitdrukking voor. We doen goed eens stil te staan om over onze wegen na te denken en de gevolgen er van te beschouwen, n.l. de tuchtigingen van de Heer over ons, wegens onze wereldsgezindheid en eigenliefde: *"Gij hebt veel gezaaid, maar weinig binnengehaald; gij hebt gegeten, maar zonder dat gij verzadigd werdt; gij hebt gedronken, maar zonder dat gij voldaan werdt; gij hebt u gekleed, maar zonder dat gij warm werdt; en wie zich voor loon verhuurde, ontving zijn loon in een doorboorde buidel"* (vs. 6).

Laten we toch terugdenken aan de in brede kring verbreide waarheden die de Schrift ons leert over het vergaderen aan de tafel des Heren. Welk een grote zegen ontvingen we toen we ze leerden kennen! Wat is er echter in de loop van de jaren uit voortgekomen? Tot het overblijfsel moest de profeet zeggen: "Gij hebt weinig binnengehaald!" Was er gebrek aan zaad? Neen, *wij* bleven in gebreke!

Gods tucht treft echter niet alleen ons *werk*, maar ook onze persoon! "*Gij hebt gedronken, maar zonder dat gij voldaan werdt!*" Misschien houden we ons veel met het Woord van God bezig. Hoeveel belangwekkende kwesties werden opgehelderd, moeilijkheden tot oplossing gebracht, leerstukken vastgesteld en onderwezen. Was dat niet voldoende om onze zielen te verkwikken? Neen, het hart bleef dor en koud, we bleven maar drinken zonder dat de dorst gelest werd. Hoewel we het nodige hadden om ons te "kleden", werd niemand "warm", we bleven koud. En wat men als vrucht van al die arbeid voor zichzelf weglegde, verdween door de gaten van de buidel, en er bleef niets van over!

"Zo zegt de HERE der heerscharen: Bedenkt wat u wedervaren is. Beklimt het gebergte, haalt hout en herbouwt dit huis; dan zal Ik er welgevallen aan hebben en verheerlijkt worden, zegt de HERE. Gij hebt op veel gerekend, maar zie, het liep op weinig uit, en toen gij het binnengehaald hadt, blies Ik erin. Waarom dat? luidt het woord des HEREN der heerscharen. Om mijn huis, dat verwoest ligt, terwijl gij draaft, ieder voor zijn eigen huis" (vs. 7-9).

Ja, laten we voor een tweede keer onze wegen overdenken. Het werk dat we naar van God gedachten moeten doen, is: levende bouwstoffen toevoegen aan zijn huis. Dat was niet de enige arbeid die het overblijfsel najaagde; het had geprobeerd twee tegenstrijdige zaken met elkaar te verenigen: dat van het huis Gods en dat van de bevrediging van eigen belangen: "gij draaft ieder voor zijn eigen huis". Die dingen kunnen niet samengaan. In een dergelijke verbinding moet het werk voor God wel schade lijden. Zij hadden "weinig binnengehaald" voor het huis des Heren. Maar Hij die geen verdeelde harten wil, had er in "geblazen". Hun geringe arbeid was tot *niets* geworden. Zo luidde het oordeel van de Here over hun activiteit. Hij vertrouwde hun niet langer de bouwstoffen toe van het ogenblik af dat zij voor zichzelf bouwden.

Is het niet opmerkelijk dat de wereld, die er zo haastig bij was geweest om hun werk aan het huis Gods te belemmeren,

niet de minste tegenwerking aan de dag legde, toen zij elk voor eigen huis draafden? Satan is een vijand die de dingen klaar onderscheidt. Hij weet wel dat het werk met verdeelde harten gedaan niet gelukken kan.

Maar zie, door Gods genade luisterden de oversten, het volk vreesde en ontving de boodschap van de gezant van God. De roep: "Bedenkt wat u wedervaren is", vond weerklank in het geweten van Israël. Mocht hij het ook in onze harten vinden!

Het resultaat van die opwekking bleef niet achterwege. God Zelf moedigde hen aan die besloten de weg van gehoorzaamheid te volgen.

"Ik ben met u" zei de Here. Niets dat meer ontroert, meer moed schenkt! De vrees van velen verdween en zij werden er zich van bewust, dat hun complete toewijding door de Here werd gewaardeerd en Hem welgevallig zou zijn.

Er ontstond een algemene opwekking, als beloning voor de ijver van enkelen: "zodat zij kwamen en het werk begonnen aan het huis van de Here der heerscharen".

HET BOUWEN VAN HET HUIS VAN GOD

Hoofdstuk 2:2-10

Bij God is hulp en kracht

De profetie van Haggai bevat vier onthullingen, die het resultaat waren van de in het eerste hoofdstuk genoemde opwekking.

God bemoedigde in een tijd van verval zijn getuigen, door hun mee te delen welke hulpmiddelen er voor hen beschikbaar waren, en wat de heerlijke verwachting was, waarmee Hij hun harten wilde vullen. In deze verzen zien we een duidelijke overeenkomst met de tweede brief aan Timotheüs. Evenals het overblijfsel van Israël, had Timotheüs op het punt gestaan de moed te verliezen en zich te laten beïnvloeden door het kwaad, dat om hem heen steeds toenam. De apostel spoorde hem aan "de genadegave Gods weer op te wekken" die in hem was. Zijn handen moesten niet slap worden bij de opbouw van het huis van God, hoe de aanblik daarvan ook zijn mocht. De apostel voegde er aan toe: "God heeft ons niet gegeven een geest van *vreesachtigheid*, maar van kracht, en van liefde, en van bezonnenheid" (2 Tim. 1:7), en iets verder: "Gij dan, mijn kind, *sterk u*, in de genade, die in Christus Jezus is" (2 Tim. 2:1). Zo is het ook hier: "Maar nu, *wees sterk*, Zerubbabel, luidt het woord des Heren, en wees sterk, Jozua, zoon van Jozadak, hogepriester, en *wees sterk*, al gij volk des lands... en ga aan het werk... vrees niet" (hst. 2:5, 6). Om zijn volk moed in te spreken, verbloemde God niet de toestand van verval, hier evenmin als in 2 Timotheüs. Integendeel, Hij stelde het vast in zijn volle omvang:

"Wie onder u is overgebleven, die dit huis in zijn vroegere heerlijkheid gezien heeft? Hoe ziet gij het nu? Is het niet, daarbij vergeleken, als niets in uw ogen?" (vs. 4). Inderdaad, wat moesten zij denken, als zij de tegenwoordige toestand van het huis vergeleken met zijn vroegere heerlijkheid? Wat was er nog overgebleven voor dit geringe overblijfsel? Waar was de ark met de tafelen der wet, en het verzoendeksel, de troon van God tussen de cherubim? Waar waren de Urim en de Thummim om de Here te raadplegen? Wat was er van het koningschap geworden, dat het volk met God verbond? Zerubbabel, zoon van David, mocht niet eens de koningstitel dragen. Wat was er van het priesterschap geworden? Jozua droeg vuile klederen in plaats van zijn prachtig eregewaad (Zach. 3:3). Waar moest men Gods tegenwoordigheid te midden van zijn volk zoeken? Waar was de heerlijkheid te vinden? Het "Ikabod" (weg is de eer) was opnieuw uitgesproken. Wat een verootmoedigend contrast tussen de tegenwoordige toestand van het huis en zijn eerste heerlijkheid!

Maar ook wat een verschil tussen de huidige toestand van de gemeente en zoals het was in het begin van haar ontstaan! Moeten we dan de moed verliezen? Integendeel, ga aan het werk, zegt de Heer tegen ons. En tegen hen die hun wegen wel overdacht hebben onder zijn tucht, die door zijn roepstem zijn ontwaakt, zal Hij dit troostrijke woord herhalen: *"Want Ik ben met u"* (Haggai 2:5). Nam de Heer, bij de doop van Johannes, niet zijn plaats in te midden van het overblijfsel, dat op het woord van de profeet ontwaakt was? Heeft Hij het niet in de dagen van Haggai gedaan? Zou Hij het dan ook niet in onze dagen doen? Hij komt in het midden van de twee of drie, die door zijn Woord ontwaakt zijn. Als ons de kracht ontbreekt, Hij heeft de Zijne helemaal behouden. Heeft Hij niet de zeven Geesten van God en de zeven sterren? "Ga heen in deze uw kracht" zei Hij in een tijd van verval tot Gideon, evengoed als Hij in een tijd van voorspoed tot Jozua, de zoon van Nun, had gezegd: "Wees sterk".

Ja, in Hem bezitten wij de kracht om te werken aan zijn huis, en naar binnen te leiden hen, die er naar Gods gedachten deel van behoren uit te maken. Hoeveel onwetendheid is hierover in de christenheid! Kennelijk streven vele christenen er meer naar om zieltjes te winnen voor hun kerk of stroming, dan dat zij zich tot taak stellen om de gemeente te bouwen op Christus, het enige Goddelijke fundament. En wanneer men dat tegen hen zegt, onttrekken zij zich aan hun verantwoordelijkheid met de bewering dat de prediking van het evangelie de enige opdracht van de christenen is. Over iets anders willen ze liever niet spreken. Zeker, evangelisatiewerk is heel belangrijk, maar niet de enige taak voor de dienstknecht van God. De apostel Paulus was ongetwijfeld een groot bedienaar van het evangelie. Maar hij heeft die bediening niet hoger geacht dan zijn dienst in de gemeente. Voor hem hadden beide bedieningen dezelfde waarde (Kol. 1:23-25). Evangelieprediking is stellig niet alles, noch voor de Heer, noch voor zijn getuigen. "Christus heeft de gemeente liefgehad en zichzelf voor haar overgegeven". Hoe zou zij Hem onverschillig kunnen worden? God wordt verheerlijkt door de arbeid, hoe zwak ook, aan de opbouw van zijn huis, van zijn gemeente hier beneden. Wie daarmee geen rekening houdt, versmaadt wat tot eer van God is, en berooft zichzelf van de zegeningen waarover we nu zullen gaan spreken.

Nieuwe zegeningen en hoop

Gods goedkeuring bracht voor het gehoorzame overblijfsel nieuwe voorrechten mee. Het zijn dezelfde genadebewijzen die in 2 Timotheüs vermeldt worden. *"Overeenkomstig het woord dat Ik u beloofd heb, toen gij uit Egypte uittoogt en mijn Geest in uw midden stond: vreest niet"* (vs. 6). Inzicht in het Woord en werkelijke beleving van de tegenwoordigheid van de Heilige Geest kunnen niet gevonden

worden waar men Gods huis veracht, of opgehouden is er aan te arbeiden.

God was er niet mee tevreden zijn zegeningen te verlenen aan het door zijn woord ontwaakte overblijfsel. Hij schonk het bovendien een heerlijke hoop voor de toekomst. Zo is het ook nu. De hoop van de komst van de Heer, die nu ons deel is, is weer levend geworden in het midden van hen, die de gemeente erkennen als het lichaam van Christus. *"Een ogenblik nog, een korte wijle, dan zal Ik de hemel en de aarde, de zee en het droge doen beven. Ja, Ik zal alle volken doen beven en de kostbaarheden van alle volken zullen komen en Ik zal dit huis met heerlijkheid vervullen, zegt de HERE der heerscharen. Van Mij is het zilver en van Mij is het goud, luidt het woord van de HERE der heerscharen. De toekomstige heerlijkheid van dit huis zal groter zijn dan de vorige, zegt de HERE der heerscharen; op deze plaats zal Ik heil geven, luidt het woord van de HERE der heerscharen"* (vs. 7-10).

De aardse verwachting van de Joden is voor ons, gelovigen, vervangen door een hemelse hoop. Wanneer de Heer terugkomt zal Hij het huis, tot welks opbouw Hij ons aangespoord had, met heerlijkheid vervullen. Dat huis wordt nu nog door onze schuld veracht, hoewel Hij er met de zijnen is, en dat moet hun voldoende wezen. Maar als de gemeente in de heerlijkheid de woonplaats van God zal zijn, zal de waarde die Hij tot in eeuwigheid aan dat huis hecht, voor ieder oog schitteren. *"Zie, de tabernakel Gods is bij de mensen"* (Openb. 21:3). Zeker, de laatste heerlijkheid van dit huis zal groter zijn dan de eerste. Dan zullen we voor altijd de arbeid en de strijd vaarwel hebben gezegd, want *"op deze plaats zal Ik heil (of vrede) geven"*. Wat geven al deze beloften een zekerheid aan ons geloof. Welk een beloning voor betoonde trouw plaatst God hier voor onze aandacht! Laten we onze wegen toch goed overdenken. Laten we ons afvragen hoe het toch komt, dat ons werk stilstaat. Laten we er mee ophouden om het behartigen van eigen belangen te stellen boven die van het huis van God, en laten we uit de verlamdende slaap ontwaken. Dan zullen we

ondervinden, dat God Zelf met ons is, evenals zijn Woord en zijn Geest. We zullen door de verwachting van de komst des Heren nieuwe moed vatten. !Hij belooft ons een heerlijkheid, die door geen enkele wolk overschaduwd zal worden.

HEILIGING EN REINIGING

Hoofdstuk 2 : 11-24

Praktische heiligheid

De onthulling die in hoofdstuk 1 vermeld wordt, en die als doel had het geweten van het overblijfsel te treffen, staat niet op zichzelf. In dit gedeelte vinden we een andere openbaring, maar van dezelfde strekking.³ Laten ook wij, evenals het overblijfsel deed, luisteren naar de opwekking in hoofdstuk 1. Helaas, de tijd zou komen, dat het boze deel van het volk het Voorwerp van het verlangen van de natiën en zijn eigen Messias, zou kruisigen. God had het volk juist naar Jeruzalem teruggebracht om Hem te ontvangen. Israëls kandelaar werd dan ook van zijn plaats weggenomen en het volk zelf werd "naar gene zijde van Babel" weggevoerd. Zo gaat het met elk getuigenis dat ontrouw is geworden. God heeft *ons* niet nodig voor zijn getuigenis. Wanneer wij het verachten, stelt Hij het in andere handen. Heeft Hij niet in betrekking tot Israël gezegd: "Ik zal mijn wijngaard aan anderen geven?" De eerste openbaring (hst. 1) sprak van egoïsme, de derde van *heiligheid*. In Christus bezitten wij voor God een vlekkeloze heiligheid, evenals een onaantastbare gerechtigheid, omdat wij gerechtigheid Gods geworden zijn in Hem. Maar al staan deze heiligheid en gerechtigheid vast, toch worden we opgeroepen om ze hierbeneden praktisch te verwezenlijken. Werkelijke afscheiding van alle kwaad en levende verbinding met het goede,

³ Zoals we reeds zeiden, bevat het boek Haggai vier openbaringen. De eerste en derde zijn berispingen, de tweede en vierde bemoedigingen voor de toekomst.

gemeenschap met God, de Vader, en met de Zoon, dat is praktische heiligheid. Die heiligheid ontbrak bij het overblijfsel. Vervolgens kwam het jaren later daaraan op nog treuriger wijze te kort. De mannen verontreinigden zich door vrouwen te nemen uit de dochters der Kanaänieten (Ezra 9), zij schonden de sabbat en ontwijdden het priesterschap (Neh. 13). Met het oog daarop stelde de profeet vragen aan de priesters. Hij zei: *"Wanneer iemand heilig vlees in de slip van zijn kleet draagt en hij raakt met zijn slip brood, moes, wijn, olie of enige andere spijs aan, wordt dit dan heilig? De priesters antwoordden: Neen"* (hst. 2:13). Hij stelde hun door deze vraag als het ware een man voor, die heilig vlees in zijn kleet droeg, als een kenmerk van *uiterlijke* heiligheid. Zou de vrucht van zijn arbeid (brood, olie, wijn, producten van inspanning van de mens) daardoor geheiligd worden? In het geheel niet. De arbeid moet juist de vrucht van heiligheid zijn, wil zij voor God aanvaardbaar zijn. God erkent alleen wat uit die bron voortvloeit als een werk voor Hem. Geen enkele toestand van uiterlijke heiligheid, geen enkele belijdenis maakt ons werk aangenaam voor God. Dit is wel heel ernstig en ten volle waard om overdacht te worden in onze dagen, waarin de *belijdende* christenen in de waan leven, dat God hun goede, weldadige werken erkent alsof zij voor Hem waarde hebben.

Onreinheid

De profeet voegde er aan toe: *"Indien iemand onrein geworden door een lijk, iets van al deze dingen aanraakt, wordt het dan onrein? De priesters antwoordden: Het wordt onrein"* (vs. 14). Een dood lichaam was in Israël het volledigste beeld van de vreselijke gevolgen en vruchten van de zonde. Indien de afscheiding van het kwaad, van de zonde, geen werkelijkheid voor ons is, kan het werk dat wij doen onmogelijk rein zijn en door God aangenomen worden.

Het is besmet, onrein. Dat moest in het geweten van het overblijfsel gegrift worden, en dat moet ook ons op het hart worden gebonden.

Er kan wel veel activiteit zijn om het graan te malen, om druivensap of olijfolie te persen voor eigen gebruik. Voor God is dat echter niet meer dan de vrucht van de zonde. Van blijvende waarde is wat Hem uit een rein hart wordt aangeboden en wat alleen voor Hem gedaan wordt. Zulke werken zijn voor Hem als de nardus van Maria. Het vullen van eigen provisiekasten is niet het werk van een getuige, maar wel het vullen van Gods zolders en kelders.

"Toen antwoordde Haggai: Zo staat het met dit volk en zo staat het met deze natie voor mijn aangezicht, luidt het woord des Heren, en zo staat het met het werk van hun handen, en wat zij daar offeren, dat is onrein" (vs. 15).

Dit is in onze tijd de oorzaak dat ons werk betrekkelijk vruchteloos is, zoals gezegd wordt: *"kwam men bij een hoop van twintig maten, dan waren er slechts tien; kwam men bij de wijnpers om vijftig maten uit de bak te scheppen, dan waren er slechts twintig"* (vs. 17) . We zeggen "betrekkelijk", omdat God, als Hij genoodzaakt is ons te straffen, Hij dit met mate doet. Hij is lankmoedig, barmhartig en met oneindige goedheid vervult. Wat levert het werk van onze handen tegenwoordig op? Door de profeet hebben we vernomen, dat we bouwstoffen moeten leveren voor het huis van God. Geen hout, hooi of stoppelen, maar goud, zilver en kostbare stenen (1 Kor. 3:12). Helaas wordt daar weinig van gezien. In de christenheid worden velen in de kerken en stromingen toegelaten, die wel de naam hebben dat zij leven, doch geestelijk dood zijn, omdat de ware levensverbinding met God hun ontbreekt. Dat komt omdat wij verzuimen het licht dat we ontvangen hebben te doen uitstralen tot anderen. Dit licht is weinig meer dan een vaag schijnsel dat niet in staat is door de gesloten oogleden van de ziel binnen te dringen, om haar te doen ontwaken.

Zegen na bekering

Maar de kastijding was nog verder gegaan. *"Ik sloeg u met brandkoren en met honigdauw, en al het werk van uw handen met hagel"* (vs. 18).

God had zelfs de bronnen van hun arbeid doen opdrogen. De deur tot zegen was gesloten.

Had het overblijfsel zich bekeerd? *"Er was bij u geen gedachte aan Mij, luidt het woord des Heren"* (vs. 18). .

Maar nu volgt: *"Bedenkt toch wat voorafgegaan is aan deze dag"* (vs. 19). Opnieuw zegt het Woord van God dat met aandrang tegen' ons. *"Van de vier en twintigste der negende maand, van de dag aan, waarop de tempel des Heren gegrond. vest werd"*, bedenkt het wel, *"van deze dag aan zal Ik zegenen"* (vs. 19, 20). Indien u vandaag uw wegen overdenkt en veroordeelt, u aan het werk zet om dit huis te bouwen, dat u door eigenliefde en wereldsgezindheid in de steek hebt gelaten, nadat de fundamenten gelegd waren, zal Ik u van die dag af zegenen!

Laten wij hetzelfde doen en naar die oproep luisteren. Een beetje geloofsenergie, opgeven van gemakzucht en eigen belangen, scheiding van de wereld, harten met liefde tot Christus, ijverig voor de bouw van het huis van God, en *op hetzelfde ogenblik* zullen we de verloren zegen terugvinden!

Een onbeweeglijk koninkrijk

In de vierde openbaring wordt nu een bemoediging gericht tot het kleine overblijfsel, waarvan het geweten ontwaakt was, en dat inderdaad vier jaar later de bouw van het huis des Heren had voltooid.

Deze bemoediging was een *belofte*. *"Ik zal de hemel en de aarde doen beven. Ik zal de troon der koninkrijken*

omverwerpen, de kracht van de koninkrijken der volken verdelgen, de wagens en wie daarop rijden, omverwerpen, en de paarden en hun ruiters zullen neerstorten, ieder door het zwaard van de ander" (vs. 22, 23; vgl. hst. 2:7 en Hebr. 12:26). Alles zou bewogen worden. Waarom? *"Opdat blijven zouden de dingen die niet beweeglijk zijn"* (Hebr. 12:27). In het begin van hoofdstuk 2 wordt met deze onbeweeglijke dingen bedoeld op het ingaan van de Messias in zijn heerlijke tempel. Maar hier vernemen we tot onze grote verwondering, dat het gaat om de aanstelling en verzegeling van de zwakke Zerubbabel. *"Te dien dage, luidt het woord van de Here der heerscharen, zal Ik u, Zerubbabel, zoon van Sealthiël, mijn knecht, nemen, luidt het woord des Heren, en Ik zal u tot een zegelring maken, want u heb Ik uitverkoren, luidt het woord van de Here der heerscharen"* (vs. 24).

Ongetwijfeld was Zerubbabel, de vorst, in zwakke mate een type van Christus. Maar vóór alles was hij de vertegenwoordiger van het overblijfsel voor God, zoals Jozua, de hogepriester, het in Zacharia 3 was. Welnu, alle dingen zullen bewogen worden om dit overblijfsel voor altijd op te richten. En zo is het ook wat ons betreft.

"Daar wij een onwankelbaar koninkrijk ontvangen" wordt er van de gelovigen gezegd bij de aanhaling uit de profetie van Haggai (Hebr. 12:28). God heeft de Heer Jezus al aan zijn rechterhand gezet en ons *in* Hem. Doch weldra zal Hij ons *met* Hem op de troon plaatsen. *"En Ik zal u tot een zegelring maken"*. De zwakke Zerubbabel zou, evenals de zwakke gemeente van Christus, het zegel zijn van al Gods wegen van oudsher. In hem, Zerubbabel, en in haar, (de gemeente) zullen allen zien wat de Heer heeft willen doen en wat Hij volbracht heeft. *"Thans worde gezegd van Jakob en Israël wat God doet"* (Num. 23:23). In die dag zal de Heer komen *"om op die dag verheerlijkt te worden in zijn heiligen en bewonderd te worden in allen die hebben geloofd"* (2 Thess. 1:10).

Dat zal de beloning zijn voor de trouw en de toewijding in zijn dienst. Maar het is nog veel meer: Gods genade moet ten

slotte triomferen, zich boven al onze ontrouw en zwakheden verheven tonen, "*want u heb Ik uitverkoren*", zegt God. De uitverkiezende genade zal voor ieder oog schitteren. Zij is de enige, de eerste en laatste oorzaak van de eeuwige zegeningen der verlostent!

Een heerlijke bemoediging. Wij bezitten de beloften. Bovenal hebben wij Christus in wie alle beloften van God ja en amen zijn.

Onze hoop en de zekerheid van het heil zijn gegrondvest op Christus. Laten we daarom ijverig zijn, om, in onafgebroken veroordeling van onszelf, het werk van het huis van God te volbrengen, door zielen te vergaderen om Christus, het enige middelpunt van hun vereniging en van hun zegen.